

- sitne crimina testium revelare 816, fugere et quid ad fugam adhibere 819, resistere 818. — Liceatne reum ad fugam juvare 819. — R. fame necandus teneaturne cibos clam oblatos sumere 574; — jussus se occidere num possit vel debeat obedire 576.
- Revelatio divina** ut motivum fidei I, 269; — quae ejus cognitio ad fidem obliget *ibid.* 286. 298. 301.
- Revelare aliorum crimina vel defectus vel secretum quando liceat, quando non v. **Detractio**. — Quando Superiori vel judici revelari debeant v. **Complex, Denuntiare, Reus, Testis**.
- Revocatio v. Retractatio**.
- Reviviscentia sacramentorum**. Notio II, 9; conditiones necessariae 52; plerumque sola attritio non sufficit *ibid.*
- Rituale** II, 31, cf. **Libri liturgici**.
- Ritus servandus in Missa** II, 238 sqq.
- Permixtio graeci et latini ritus 131.
- in administratione sacramentorum 31 (cf. singula sacramenta sub suis vocibus).
- Ritu a catholico assistere I, 651; ad eum peragendum ministrum acatholicum vocare 652; vel ei inservire 653; ad eum pulsatis campanis convocare 654. 655; cantum pulsatis organo comitari 656.
- Rixa**. Quale peccatum I, 737. 1190.
- Rosarium**. Quaedam rosaria maxime indulgentiis ditata II, 553.
- Rubricae**. Quoad obligationem diversa fit distinctio II, 238. — Infirmas, propter quam non omnes ad amussim servari possint, excusat 245.
- Rudes**. Quid in eorum confessionibus observandum II, 480; — si nihil habent accusandum 481. — Origo inscitiae indaganda 482.
- S.**
- Sabbatum sanctum**. Non licet eo die Missam privatam celebrare, nisi ex privilegio omnino speciali II, 211. — Post solemne Sacrum licet S. Communionem distribuere, non vero ante illud *ibid.*; infra Missam licet, si haec est consuetudo *ibid.*
- Sacerdos, Sacerdotium**. — S. princeps in Missa est ipse Christus, actione non physica, sed morali II, 166. — Vi ipsius sacerdotii obligatio est aliquoties celebrandi 192. — S. sine commissione R. Pontificis confirmans fit irregularis 1008; — quomodo R. Pont. eum deputare possit 99.
- Sacrae res**. Eas contumeliose tractare blasphemia est I, 369; — etiam cum sola

- irreverentia*, sacrilegium 380. 382; — *vendere*, quo sensu simonia juris naturalis, quo sensu simonia juris tantum eccles. 389. 392.
- Sacramentalia** — distincta sunt a sacramentis, diversumque operandi modum habent II, 3. — in statu peccati conficere, sitne peccatum mortale 33.
- Sacramentum**. Definitio II, 3. Qua ratione ad theologiam moralem eorum tractatio spectet 2; — causant gratiam 3; qualem 7. — Numerus septenarius quo sensu 4. — Sacr. mortuorum et vivorum 5; — informe *ibid.*; — an reviviscat 9. — Defectus essentialis et accidentales 11. 12. — Reparandi vel repetendi necessitas 16 sqq.; — quae et quomodo sciri debeant ab homine christiano I, 280. 284. De cetero cf. *singula sacramenta sub suis nominibus et voces Minister, Suscipere*.
- Sacrificium**. Definitio I, 337; — quo sensu sit lege naturali praescriptum *ibid.*; — qui ejus fines II, 164. Cf. **Missa**.
- Sacrilegium**. Triplex distinctio in reale, personale, locale an sit infimae speciei I, 378. 380; — num admittat parvitatem materiae 378. 929; — personale quibus actibus committatur 385. — Sacrilega luxuria quibus peccatis committatur 883. — Num solae actiones ratione sui peccaminosae locale sacrilegium constituere possint 384. — Num omnes ejusmodi actiones in loco sacro commissae sint sacrilegia 383. — An voti simplicis violatio sit veri nominis sacrilegium 385. — An violatio seu furtum rei, cuius habet Ecclesia jus tantum ad rem 381. — Sacrilega Communio vel confessio non implet legem Eccles. 1203. 1206.
- Saevitia**. Qualis — det jus divortii II, 711.
- Sancti**. Sanctorum cultus quibus legibus ab Ecclesia circumscriptus sit I, 350; — quid requiratur, ut defunctus aliquis privatim possit coli 348. — Sanctorum intercessio sitne ex obligatione imploranda 345; ejus neglectus practice malum signum *ibid.*. Cf. **Reliquiae**.
- Satellites** possintne reum fugientem occidere I, 837. — Liceatne reo satellites laedere 818. 819.
- Satisfactio cf. Poenitentia**. — Vicaria pro aliis auget meritum proprium I, 265.
- Scandalum**. Definitio I, 629; — quomodo a cooperatione distinguatur 627. — passivum et activum 628. — Specifica scandali malitia 630; — *directum* multiplicem in se continet malitiam *ibid.*. — Si malitia saepe gravior est quam malitia actionis ex sua natura 631; quandonam sit levior *ibid.*. — S. pusillorum

- et pharisaicum quando et quomodo evitari debeat 633. 634. — Sintne et quando omittendae actiones indifferentes, in se bonae, praeceptae 635. 636. — S., seu periculum lapsus, quando excuset ab integritate confessionis II, 331.
- Scapulare**. Conditiones necessariae validae admissionis ad scapulare II, 560. — Admissio non cessat per hoc solum, quod scapulare non gestetur, sed suspenduntur interea privilegia *ibid.*
- Scenici ludi cf. Spectacula**.
- Schisma**. Quid sit I, 680; II, 925. — Poena excommunicationis in schismaticos *ibid.*. — Unctio et confirmatio per presbyterum schismaticum 98.
- Scholae**. Num ad scholas acatholicas fiki mitti possint I, 658. 786. 787. — Num catholicus ad scholas acatholicorum conferre possit 660.
- Scriba**. Ejus officia praecipua I, 824.
- Scripta**. Cf. **Libri, Paupertas religiosa**.
- Scriptor**. Ejus dominium et jus in opera literaria I, 904. Cf. **Libri**.
- Scrupulus, Scrupulosus**. Distinctio confessario necessaria I, 53. 60; — origo, et quomodo referri possint ad Deum, naturam hominis, diabolum 54. — Quae naturaliter disponant ad scrupulos 55. — S. signa 56. 57. 58; damna et utilitates 59; — sintne objectum secreti sacramentalis II, 460. — **Scrupulosus** quomodo dirigendus I, 61; — quomodo ipse se dirigat 62. 63; — contra S. pugnare debet 59; — timens, ne propter dubiam conscientiam peccet 62; — timens assensum in variis cogitationibus tentantibus 64.
- Secretum**. Distinctio in naturale, promissum, commissum I, 1196. — Quando liceat secretum pandere 1197. — Non quaelibet secretorum species easdem causas admittit, cur pandatur 1198.
- Seductio puellae** quam secum trahat obligationem I, 996. 997; II, 661. — An circumstantia seductionis in complice necessario accusanda sit in confessione I, 630 not.
- Semifatui** quoad sumptionem S. Eucharistiae II, 147.
- Senes** quoad matrimonium ineundum II, 748, ejusque usum 835.
- Sensualitas**. Possitne fieri peccatum mortale et quando I, 861. Cf. **Delectatio**.
- Sententia judicis**. Possitne haberi pro justo titulo possessionis ad praescriptionem perficiendam I, 926; — quando exspectari possit in causa restitutionis 965. — In acceptione ex testamento informi quid ante eam liceat 1147 et 1148. — S. justa vel injusta v. **Judex**.
- Sepultura ecclesiastica**. Prohibita quando II, 911; — quibus deneganda *ibid.* 918; — in dubio potius concedenda 919. — Poenae in eos qui ecclesiastica praecepta in hac re laedunt 893. 965. 972.
- Sequester**. Notio et obligationes I, 1088. — Sequestrare injuste bona ecclesiastica excommunicatione punitur II, 939.
- Sermones inhonesti**, unde peccaminositas I, 867; — an exprimi debeat, coram quot et quibus prolati 630; — inter conjugatos quando grave peccatum 867. — Eos audire neque repugnare, ex qua ratione et quando excusetur a gravi peccato 867.
- Servitus hominum** quo sensu possibilis I, 760. — Facultas quae insit tum Ecclesiae tum civili potestati eam abolendi *ibid.*. — Etiam in justa servitute quae sit injusta libertatis restrictio *ibid.*. — Servilis conditio non cognita matrimonium nullum reddit II, 732. — S. rerum seu: jus servitutis I, 886. — Distinctio in rurales et urbanas, reales et personales etc. *ibid.*. — Quid juris et obligationis sequatur *ibid.*; — quoad praescriptionem acquisitionem 922; — quoad liberativam sufficienter bona fides *negativa* 923.
- Sigillum sacramentale**. Ejus obligatio unde probetur II, 456; violatio semper est sacrilegium, cui aliae malitiae adjunguntur *ibid.*. — Materiae parvitas non admittitur in directa laesione 457; in indirecta quo sensu *ibid.*. — Discrimen in severa obligatione ab omni alio secreto 458, ita ut violatio existat etiam in sermone cum solo poenitente ipso 466. — Objectum: peccatum quodlibet in confessione dictum cum suis circumstantiis 459, etiam putativum 460; mortale quodlibet in specie et in genere 459; quo sensu veniale in genere tantum? etiam peccatum publicum 466, peccatum complicitis 459. 469; — quo sensu scrupuli 460; — aliquando ipsae virtutes 461. — Origo: quaelibet confessio sacramentalis, etiam inchoative tantum 458; etiam apud sacerdotem putativum 458, non vero confessio simulata 458. — Subjectum obligationis: quilibet, ad quem notitia sacramentalis pervenerit, antequam ab ipso poenitente *libere* data sit licentia 462; — quandonam ille, qui scriptum poenitentis legerit 464. — Violatio indirecta quando adsit: in loquendo de peccatis certae civitatis 467, ordinis religiosi 469, laudando unum prae aliis 467, utendo notitia sacramentali ad externam gubernationem 468, ad declinandam res illicitas

468 not., ad praecavendum proprium damnatum 467.
 Violationis periculum ex parte confessorii num excuset poenitentem ab integra confessione 332.
Signum. Sectariorum signis uti num liceat I, 294. Cf. **Massonica secta.**
Simonia. Ejus descriptio I, 386. 387; — est species sacrilegii 386. — Distinctio in mentalem, convent., realem, confidentialem 387. 400. — Pretium simoniacum quotuplex 386. — Poenae in simon. 401 sqq. II, 958. 959. 960. — Excommunicatione punitur simonia realis et confident. in beneficiis ecclesiast. 958, commissa in collat. ordinum *ibid.*, in ingressu ordinis relig. *ibid.* certa quaedam mercatura stipendiorum Miss. 960, quaestus ex facultatibus spiritualibus 959. — Pretium simoniacum sitne restituendum et cui I, 403. — Collatio simoniaca beneficii eccles. invalida 401; quandonam convalescat *ibid.*
Simulatio sacramenti v. Fictio.
Sodomia. Specie perfecta et imperfecta distinguitur I, 877 I — possitne perfecta accidere inter feminas *ibid.* III. — Malitia specifica in quo consistat, a confessario notari debet, ne cogatur multum inquirere 878. — Inter conjuges est gravissimum peccatum II, 838; quod distingui debet a sola inordinatione situs *ibid.*
Solemnitas matrimonii tempore clauso interdicitur II, 717.
Solemnitas votorum. Est juris eccles. I, 473. 498; — consistit in traditione et acceptance utrimque maxime firma et irrevocabili 500. 501; quod S. Thomas recte dicit *consecrationem*. — R. Pontifex ex gravi causa dispensare potest in his votis 473. 501. — Discrimen inter votum solemne et simplex eorumque effectus 498. 499. 524. 531. 534. Cf. **Castitas, Obedientia, Paupertas, Votum.**
Sollicitatio in adjunctis confessionis II, 975 sqq. — Obligatio denunciandi latius patet, quam poenae comminatio 977; — excommunicatio in non-denuntiantes 978. — Falsa ejus accusatio 407.
Solutio debiti dubia I, 960. 961.
Sortilegium. Quid vocetur sensu ecclesiastico I, 351 not. Cf. **Superstitio.**
Specifica distinctio peccatorum. Regulae generales I, 240.
Specificatio. Ut titulus acquirendi domini I, 916a.
Spectacula. Quae et quibus graviter peccaminosa I, 644. 667; — publicis interesse clericis non licet II, 616.
Spes. Virtus theologica I, 305. — Ejus motivum seu objectum formale 306; objecta

materialia 305; qualitates, quomodo firmitas consistat cum timore, quem gerere debeamus 307; necessitas, ut medium salutis est 308; — frequentior necessitas praecepti 309; — destruitur infidelitate, desperatione, quibusdam praesumptionis modis 13. — Peccata contra spem 310 sqq.

Spiritismus. Gravissima superstitio I, 363.

Spiritualis. Communio II, 143.

Sponsalia. Sponsi. Quid requiratur, ut valeant II, 657. — Quae signa sufficiant 659; conditionata an valeant post impletam conditionem 660. 661; — sub conditione „si Papa dispensaverit“ 660; — sub conditione committendi peccati 661. — Sponsalia filiorum a parentibus facta quando valeant ex praesumptione juris 662.

— Effectus. Jus et obligatio non diu differendi matrimonii 664; — valida creant impedimentum publicae honestatis 663. — An sponsi peccantes cum extraneis contrahunt novam malitiam mortalem 664. — Quos defectus debeant sibi sub gravi manifestare 670.

— Solutio. Ab initio invalida sunt, si matrimonium ex aliqua causa fuerit illicitum 666. 667; aliquando propter oppositionem parentum 668; propter disparitatem cultus *ibid.*; — ipso facto dissolvuntur per electionem status perfectioris 669; — an per subsequens matrimonium *ibid.* — Sed rescindendi jus aderit propter notabilem mutationem propriam in melius 671; propter gravem defectum alterius partis nunc secutum vel detectum 670; quando propter dissensum parentum minus justum? 671; — num a S. Pontifice solvi possint? 718. — Impuberibus datur facultas sine causa rescindendi, quum attigerint pubertatem 662. — Qui injuste recedit a sponsalibus, reparando damno obnoxius est 665.

Sponsio. Condiciones, sub quibus liceat I, 1138.

Spurius. Qui vocetur II, 1018; — irregularis est *ibid.*; — quoad haereditatem 1156.

Statuam obscoenam exponere I, 645; conficere 668; — idololatricam 657.

Status vitae. Ejus electio est obligatio caritatis, quam erga nos habere debemus I, 589. — In eo eligendo filii parentibus num subjaceant 792; — ejus jacturam facere num debeat religiosus 515. Cf. **Perfectio, Vocatio.**

— dejectionem pati quam debeat debitor I, 1033.

— peccati. In eo ministrare sacramenta II, 32. 33; cujus malitiae 34; —

conficere sacramentalia 33; — celebrare quot contineat sacrilegia 35; — suscipere sacramenta vivorum 51.

Stipendium Missae. Sine simonia accipi potest II, 197; taxa lege vel consuetudine determinata 198, majus *exigere*, sitne simonia *ibid.*; — libere oblatum accipere licet *ibid.*; — acceptum obligat sub gravi ad dicendam Missam 199: quae dilatio gravis *ibid.*; quae omissa circumstantia 200. 201; — alteri tradere, detracta parte, prohibetur 203; quando liceat 204. — Mercaturam cum stipendiis agere prohibetur 205; poenae 960. — Reductio Missarum ex stipendiis persolvendarum requirit concessionem S. Sedis 200. 202.

Stola. Cf. **Sacramenta.** An ex praeepto adhiberi debeat in sacramento poenitentiae II, 31; — quando occulte defertur SS. Eucharistia 139. — Jura stola, liberae dispositionis clericorum sunt I, 898.

Studiositas. Notio virtutis I, 726. — Vitia opposita 727.

Stuprum. Sensu theologico et sensu civili aliquando diverse sumitur I, 880. — violentum, et voluntarium quid sit *ibid.* — Notatu digna, quando casus ille reservatus est *ibid.* — Obligatio erga puellam 996.

Suadere, Suasio, v. Consulere, Consilium.

Subdiaconatus. Probabilius non est sacramentum II, 582. — Ejus materia et forma 588, — aetas 600, — scientia requisita 601, — potestas et officium 585. — In ejus susceptione contrahitur obligatio ad caelibatum et ad officium divinum 618 et 619.

Subditus. Quando graviter peccet contra Principem I, 797. — Contemptus in Superiorem quando grave peccatum 798. Cf. **Obedire, Obedientia.**

Substitutio in haereditate: vulgaris, pupillaris, fideicommissaria I, 1165.

Successio haereditaria. Ejus origo aliquo modo ex jure naturae petitur I, 1141; — ab intestato et per testamentum, quae nam leges positivae utramque simul admittant, quae non 1152. Cf. **Testamentum, Haeres.**

Suffragium in comitiis etc. v. **Consensus.** S. pro defunctis I, 328; II, 179 sqq. 531 sqq.

— Suffragia communia quibus priventur excommunicati II, 885. 886. — Vitandus ne particeps quidem reddi potest 886. Cf. **Missae applicatio.** — Per modum suffragii indulgentias applicare defunctis II, 531.

Suicidium cf. Autochiria.

Superbia. Notio I, 733; — est omnium vitiorum regina 736; — distingui debet completa et incompleta 735. — Diversi actus 733. — Varia superbiae genera 734. — Remedia contra eam II, 448.

Superflua expendere quomodo sit contra paupertatem religiosam I, 522. 528; — a clericis in pias causas impendenda 900; quibus hoc onus annexum sit 899. Cf. **Clericus.**

Superior legitimitatem suam probare debet I, 124. — Quomodo in praeeptis praesumptio sit *pro* Superiore 110. — Generales obligationes inter Sup. et subditos 796 sqq. 827 sqq. Cf. **Obedientia, Praeceptum, Praelatus.**

Superiorissa monialium praecipit non ex potestate jurisdictionis I, 120. — An possit a R. Pontifice eam accipere cf. **Mulier.** — Periculum, ne sibi arroget jura circa conscientiam et Communionem subditarum II, 507. Cf. **Monialis.**

Supernaturale. Bona supern. sibi negligere mortale peccatum est, si agitur de b. necessariis, aut si utcumque fit ex contemptu I, 584. — Alioquin in rebus supernaturalibus absolute quidem bonis, sed non necessariis procurandis alios sibi praeferre moralis imperfectio est, peccatum nondum est 585. — Supernaturale cum pretio temporali comparare cf. **Simonia.**

Superstitio. Theologice est nomen genericum omnium peccatorum *cultus vitiosi* I, 351; — arctius sumitur pro superstitiosa observantia *ibid.* — Notio et malitia 352. 355; — confertur cum infidelitate etc. 353; — unde dignoscatur distincta ab effectu non superstitioso sive naturali sive supernaturali 357. — Superstitiones diversae quando specie *moralis* differant 351. 355. 356; — quando ceaseantur a *mortali* peccato immunes 353. 356.

Suppleri — caerimonias baptismi v. **Baptismus**; — in ordinatione v. **Ordinatio.** — jurisdictionem ab Ecclesia, quid sit II, 387. — Ecclesia re ipsa certo supplet in errore communi, si cui accedat titulus coloratus 389; — certum non est, si error communis est sine colorato titulo *ibid.*; — moraliter certo supplet conditionate in jurisdictione sen facultate, quae probabiliter, i. e. cum juris probabilitate, jam adest *ibid.*
Surdi. Surdastris. Eorum confessio II, 328. 484. — Irregularitas 1023. — Surdo-mutis peculiaris cura impendenda a parochis 484. — Concessionem quoad indulgentias 542.

Suscipere sacramenta. Cf. **Sacramenta**, eaque singula sub suis nominibus. Qua intentione suscipi debeant, ut valeant II, 48: generatim sufficit habitualis intentio 48. 49, aliquando virtualis requiritur 49, in infantibus et qui illis aequiparantur sufficit intentio Ecclesiae 47. — Animi dispositio necessaria 50. — Indigna susceptio quantum sit peccatum 51; confertur cum indigna administratione *ibid.*

Suspensio legis v. Lex.

— ut censura II, 900; — distinguitur a dispositione et degradatione *ibid.*; — saepe est partialis tantum *ibid.*; — ab informata conscientia 901; — quando non sit censura 902. — Effectus 903: quando ejus violatio irregularitatem inducat 904. — Cessatio lapsu temporis, absolute data 905. — An in articulo mortis quilibet confessarius ab ea absolvi possit *ibid.*

Suspicio. Suspectus de haeresi cf. **Haeresis**.

Suspicio temeraria raro peccatum mortale est I, 1187.

Symbolum Apostol. Elementaris expositio, et quae singulorum articulorum necessitas I, 281 sqq.

Synteresis I, 42.

Systema morale. Aliquod eligatur necesse est I, 73. Cf. **Probabilismus**.

T.

Tabernaculum SS. Sacramenti. Ejus ornatus II, 132. — Quid in eo collocetur *ibid.*

Tacere ad fidei interrogationem num liceat I, 293.

Tactus vasorum sacrorum non-clericis prohibitus II, 237; — si sacram speciem non continent, *per se* est peccatum veniale tantum *ibid.*; — an permittatur *sacristis* etiam laicis *ibid.*; — si sacram speciem continent, *per se* grave peccatum est, si non-diaconus ea tangit *ibid.* — In proprium corpus, quale peccatum I, 869. 874; — in alterius corpus 869. — Qui tangi se permittit, quomodo peccet et quando excusetur 869 *in fine*. — Pueri turpes tactus exercent 873. Cf. **Luxuria**.

Taxa pecuniaria in certis dispensationibus percipi potest sine simonia I, 394. — A quibus id sine simonia fieri nequeat *ibid.*

Temerarium iudicium cf. **Judicium temerarium**.

Temeritas. Quid sit I, 703.

Temperantia. Sensu generico et sensu stricto I, 714: regulae naturalis tem-

perantiae, tum christianae vel supernaturalis *ibid.* — Partes temperantiae 715. — Peccata 741.

Templa haereticorum construere num liceat I, 658. Opifices gregarii facilius excusantur quam architecti *ibid.* — Pecuniam ad ea aedificanda conferre num catholicis liceat 660.

Tempus. Circumstantia temporis potest sacrilegium inducere I, 382.

Tempus clausum. Quousque nunc protrahatur II, 717. — Ex jure communi sola *solemnitas*, ex jure particulari etiam *ipsae nuptiae* prohibentur *ibid.*

Tentatio. Quid sit II, 495; — probe distingui debet a consensu *ibid.*; — maxime in hominibus timoratis *ibid.* — Finis tentationis alius est ex parte diaboli injicientis, alius ex parte Dei permittentis 496. — Tentato remedia praesto esse debent generalia 407, particularia in tentationibus fatigantibus 498: ad tentationes cum fructu sustinendas poenitentes pii omnino praeparandi sunt 501. — Quomodo sit resistendum cf. **Resistere**.

Tentatio Dei. Est: experimentum sumere de Deo vel divinis attributis I, 374; — formalis et interpretativa diverso modo intelligitur 374. 377; — quale peccatum formaliter insit, quale supponatur 376; — interpretativa certo sensu sumpta parvitatem materiae admittit 375. 376; — distingui debet a mera temeritate 377.

Tepor. Magnum damnum creat iis, qui ad perfectionem tendunt II, 501; — quomodo curandus *ibid.*; — quid si in peccatum grave transiit 502.

Testamentum. T-i factio sitne ex ipso jure naturae I, 1142—1145. — T-i condendi facultas lege publica regitur 1146. — T-i dispositiones pro causis piis *ecclesiastico* jure reguntur 1148. 1167. — clericorum 900 *not.* — T. informe quid valeat 1146—1148; — diversae formae 1161; — privilegiatum 1162. — Ejus irritatio 1166; destitutio, ruptio, revocatio 1167; executio 1169. — Exsecutor ejusque obligationes 1168.

Testis. Declinans testificationem quomodo peccet I, 820; — dicens falso se nescire peccetne et quando *ibid.*; — aliquando excusatur a veritate positive dicenda 821. — Nunquam autem licet positive falsum dicere *ibid.* — Ad quid ille, qui falsum dixit, teneatur *ibid. in fine*. — Testes matrimonii quomodo debeant assistere II, 779.

Theatrum v. Spectacula.

Theologia moralis quantopere necessaria confessario II, 250.

Thesaurus. Qui vocetur I, 913. — Divisio inter inventorem et dominum fundi *ibid.* — Leges poenales fisco partem addicunt *ibid.* — Liceatne thesaurum detectum occultare et fundum emere 914. — **Thesaurus Eccles.** in indulgentiis II, 531; — ex eo supplere in reductione Missarum 200.

Theses damnatae. Eas tenere I, 302 sq. — Poena in eas defendentes II, 942. 985.

Titulus in praescriptione necessarius I, 921; — ordinationis II, 596; — mensae seu sustentationis ante sacros ordines requiritur; quotuplex 603; religiosa paupertas generatim pro solis solemniter professis admittitur *ibid.*

Tonsura. Ecclesiastica quaedam initiatio est ad statum clericalem II, 581. — Tonsuram deferre debent clerici beneficiati et clerici ordinis sacri 609. — Qualis obligatio *ibid.*, — quae materia gravis 610.

Transactio. Quid sit, quomodo jura extinguat I, 1038.

Transsubstantiatio in SS. Eucharistia II, 109. 110.

Tributum. A subditis generatim debetur. — Determinatio quantitatis non immediate ex justitia commutativa fit I, 981. — Quaedam tributa exiguntur probabiliter lege poenali 983. — Quid requiratur, ut tributa sint justa 982. — Quanam defraudatio *commutativam* justitiam laedere non censeatur 984; quanam laedat 985. — Quomodo facienda sit restitutio propter justitiam in tributorum defraudatione laesam 981.

Trinitas, SS. Credere debeat explicite necessitate medii I, 277. — Modus, quo rudiores mysterium sufficienter credant 279. — Invocatio distincta Trium Personarum requiritur ad baptismi valorem II, 64; ad confirmationem? 95.

Tristitia de re vel actione bona I, 251; — si propter molestiam cum opere bono conjuncta *ibid.*

Turpe. De re turpi contractus I, 1052. 1054. — Conditio et modus turpis 1077: in matrimonio II, 687—689; in testamento I, 1164. De reliquo cf. **Luxuria**, **Tactus**.

Tutor pars quando eligenda I, 45. 82. 83. 112.

Tutorismus. Cf. **Systema morale et Probabilismus**.

U.

Unctio extrema. Verum sacramentum est, II, 566.

— Effectus 567; — per accidens satis certo reconciliationem cum Deo

efficit 568. — Forma habet sensum deprecatorium 573. — Materia est oleum olivarum benedictum 569: in Ecclesia latina benedictio sacerdotis non valet 570; quousque oleum non-benedictum affundi possit *ibid.* — Unctio singulorum sensuum facienda est 571. — Modus abbreviatus in summa necessitate adhibendus 572. — A qua conditione in conditionata collatione caveri debeat 577. — Ministranda a parochio vel ex ejus delegatione 575. — Parochus sub gravi obligatur 579. — Sine ejus licentia eam conferre, regulis sub excommunicatione prohibetur extra casum necessitatis 575. 962. — Unctiones diversae a diversis ministris fieri possunt saltem valide 571. — Subjectum. Ut valide detur, requiritur periculum mortis intrinsecus impendens 576; sufficit quilibet morbus qui periculosus est *ibid.*; — in novo periculo iterari potest 577; — pueris post usum rationis danda est, imo aliquando in dubio usu rationis 576; — sensibus destitutis, etsi non ita pie vixerunt 577; maxime quum iis evadere possit medium salutis necessarium 568. — Ipse aegrotus non tenetur per se sub gravi extr. unctionem postulare 578; potest teneri per accidens *ibid.*

Unctio in confirmatione II, 93. — in ordinatione II, 589. 591.

Universalis lex ecclesiastica obligat omnes fideles, ubicunq; existunt I, 134.

Usura. Ejus notio I, 1093. — Ejus malitia non in solo mutuo consumptivo committitur 1092. — Tituli *externi*, ob quos semper permissum fuerit aliquod lucrum accipere 1099 sqq. — Leges S. Scripturae usuram prohibentes 1096. 1097. — Leges Ecclesiae severe prohibentes 1098. — Responsa recentiora quae videantur indulgentiora 1103 sqq. — Antilogiae apparentis solutio 1105 sqq. — Permissio alicujus lucri ad instar antiquorum titularum externorum propter mutatam socialem vitam atque rerum venialium fluctuationem evasit communis 1106. — Limites hujus licitatis 1107. — Excessus usurarum quando 1108. Cf. **Mutuum**.

Usurpatio. Quae laedat paupertatem religiosam I, 520. 528; — bonorum ecclesiasticorum II, 939. 967; — exercitii ordinum sacrorum 1008; — potestatis publicae qualia secum trahat peccata I, 802.

Usus ut specialis actus voluntatis I, 9; — ut speciei certa juris 884.

— **Ususfructus** ut a solo usu distinctus 885.

Utensilia sacra II, 227 sqq. — Eorum abusus I, 382. 383; neglectus II, 234; benedictio 236; execratio 235.

Uxor. Quoad bona fortunae. Bona paraphernalia ejusque jura in illa I, 892 sqq.; dotalia eorumque securitas *ibid.*; — quodnam jus habeat in bona communia 893; — quid ex bonis mariti facere possit quoad elemosynas et sustentationem parentum et propriam etc. 895. 896; — quoad contractus quando dependeat a marito 1056. — Furtum uxoris ex rebus domesticis 934. — U. quoad matrimonii usum cf. **Conjugale debitum.** — Uxor, ut maritum revereri et in aliis rebus domestici regiminis sequi debet, ita ordinarie etiam quoad domicilium et habitationem II, 859. — Si permittat marito susceptionem ordinis sacri vel religiosae vitae, quid facere debeat 618. — Quoad vota mariti eorumque irritationem indirectam I, 458. 463: etiam cf. **Maritus.**

V.

Vagi. Quomodo differant a peregrinis I, 141; — quibus legibus in genere subjaceant *ibid.*; — ubi baptizandi II, 66; — absolutionem sacramentalem accipiunt vi jurisdictionis ejus loci, in quo existunt 385; — quoad banna ante matrimonium publicanda 674; — matrimonium ubi et quomodo valide contrahant 776.

Valetudo infirma. A jejunio excusat I, 1216. — Si dispensatio accessit, haec solum quando plene restituta sit valetudo, cessat 173.

Vana gloria. Ex ea opera alioqui bona peragere I, 34.

Vasa sacra v. Tactus, Lotio.

Vastare terram hostilem I, 14. 857.

Venari. Venatio. V. contra leges civiles quando esse peccatum ex se non censeatur, sed per accidens evadere possit I, 911; — ven. in fundo alieno gradus peccaminositatis non ex ipso valore praedae captae desumitur, nisi fundus sit omnino clausus neque amplius *ibid.* — Quod venatione capitur, plerumque fit venatoris 910 et 911. — Clamorosa venatio clericis interdicta II, 615.

Vendere. Venditio. Juridicus diversarum legum conceptus I, 1109. 1110. — Periculum rei cui incumbat 1111. — V. rei alienae quid efficiat 1113. — Vitia et defectus, quando a venditore debeant manifestari 1112. Cf. **Pretium.** — V. sub hasta: quae injustitiae facile committi possint 1121. — Liceatne emptoribus convenire inter se, ne plus offerant 1122.

— An domino liceat aliquas res a licitatione retrahere 1122. — Fictos licitatores submittere quale peccatum 1122.

Vendere res, quarum abusus praevideatur I, 659. 673. 676; vel quarum abusus ab emptore indicatur *ibid.*

Veniale peccatum. Peccatum sitne veniale ex sola Dei voluntate I, 229. — Possitne sub gravi prohiberi *ibid.*; quoad absolutionem sacramentalem reservari II, 405. — Internum discrimen inter peccatum mortale et veniale I, 230. — V. quot modis evadere possit mortale 231. — non impedit omnem fructum S. Communionis II, 149; — quoad ejus remissionem: quomodo remittatur 279; — unum sine altero remitti potest 290. — Quid caveri debeat in ejus accusatione et detestatione 291. 294; — quale propositum sit concipiendum 293.

— restitutionis causa: culpa propter imperfectam deliberationem venialis non obligat ad restitutionem nisi post judicis sententiam I, 996; — *deliberata* inducit obligationem reparandi damni 967. — Quid, si adfuerit error in rei valore 968.

Veracitas. Ejus notio I, 770. — Quae sit ejus obligatio *ibid.*

Verberare alterum I, 1190; — liceatne post acceptam injuriam 835.

Vestis. Vestem gestare distinctivam infidelium et fidelium an liceat I, 294. — Vestes ad usum haereticum vel superstitiosum destinatas an liceat conficere 657. — Conficere vestes inhonestas? 672. — clericalis quoad formam et colorem II, 609. — Unde repetatur peccati gravitas, si V. clericalis deponitur 610.

Vexationem injustam in re spirituali redimere, non est simonia; sed simonia est, vexationem illam exercere nisi pretium temporale offeratur I, 391. 395.

Via crucis. Innumeras habet indulgentias annexas II, 558. 559. — Modus eam peragendi ad valorem praescriptus *ibid.*; quid ad erectionem validam requiratur *ibid.*

Viatricum deferre aegrotis, regularibus extra casum necessitatis prohibetur nisi ex licentia parochi vel Episcopi II, 136; excommunicatio 962; — licet sumi a non jejunio, quando? 161; — sub gravi sumi debet. Cf. **Communio.**

Vicarius capitularis. Sede vacante in eum transit tota jurisdictio ordinaria II, 648. — Eligi nequit is, qui ad sedem illam episcopalem ut futurus Episcopus praesentatus fuerit 941. 990. 995.

Vinum quale sit SS. Eucharistiae materia II, 119.

Violentia quomodo obstet voluntario I, 26. — Violentas manus clerico injicere II, 944 sqq. — Violentum stuprum quid sit I, 880; violenta defensio 832 sqq.

Virginitas. Votum virginitatis ut distinctum a perfecta castitate II, 719; — ad quid obliget, si nihilominus matrimonium initum sit 720.

Virtualis intentio I, 4; II, 22. 25. 49.

Virtus. Definitio I, 268. Distinguitur acquisita et infusa, theologica et moralis *ibid.*; — naturalis et supernaturalis distinguitur: origine 683, objecto formali 684, officio 685; — moralis naturalis juvat supernaturalem *indirecte* 685. — Quot virtutes supernat. infundantur et quando 687. — V. theologicae quo sensu ad homines ut objectum suum extendi possint 568.

Virtutis exercitium promisso vel oblato temporali pretio promovere saepe licet; aliquando simonia est I, 398.

Virtutes sintne objectum secreti sacramentalis II, 461.

Vis v. Violentia.

Visitatio dioecesis, quoties fieri debeat ab Episcopis II, 642.

— liminum Apostolorum, quoties iisdem incumbat *ibid.*

Vitam servare homo tenetur mediis ordinariis, per se non tenetur mediis extraordinariis I, 572; — abbreviare sive immodicis poenitentis, sive intemperantia, quod sit peccatum 573.

Vitandi. Qui sint II, 881. 884; — si se ingerunt in officia divina, expellendi sunt, alioquin officia div. dimittenda 891; — si se ingerant in Missam *ibid.* — Alia prohibitio 965. 995. — Privantur sepultura ecclesiastica; nisi resipuerint, exhumandi 893; — jurisdictione ecclesiastica privati existunt 894; — nondum privati, sed privandi sunt beneficiis eccles. 895. — Quae communicatio civilis graviter prohibita 897. 964.

Vocatio ad statum clericalem: quid observandum II, 602.

— ad statum religiosum in quo consistat I, 506; — multiplex, remota et proxima 509. — Qualis certitudo vocationis requiratur 511; major requiritur pro admittente quam pro candidato 512. — Vocationis obstacula: necessitas cognatorum, aes alienum, negotia intricata 513. 514. 515. — An vocationis neglectus sit peccatum, et qua ratione 510. — An vocatio jam suscepta desereri possit aut debeat propter necessitatem cognatorum 515.

Voluntas. Voluntarium. Voluntas ut facultas necessario fertur in bonum generatim sumptum I, 6; — singula bona

libere appetit 5. 6; — nihil appetit nisi sub ratione boni *ibid.*; — ut actus dicitur actus primus seu complacentia in objectum 8. — diversi voluntatis actus 8 sqq.

Voluntas. Voluntarium debet aliquo modo a voluntate procedere, distinguitur a volito 3. Distinctio multiplex voluntarii 4. — Voluntaria nequit esse actio interna propria nisi *actualiter* aut *virtualiter*, aliena actio, atque effectus tum alienae tum propriae actionis etiam *habitualiter* et aliquo sensu *interpretative* 4. — V. *indirectum* vel in causa tantum, ut non imputetur, quas requirat condiciones 12; — eo graviorem rationem requirit, quo peior, propinquior, certior est effectus malus 12; — an requirat effectum bonum praeponderantem 13. — Culpa contrahi potest, etsi malus effectus non sequatur 15. — V. negativum ut imputetur, quae requirantur 11. 12.

Vomitus. Si aegrotus vomitu laborat, quid faciendum quoad S. Communionem II, 146. — Quae cautiones, si post sumptam S. Eucharistiam accidat 111.

Votum. Generalia. Notio — quomodo Deus acceptet I, 428; — quomodo practice distinguatur a proposito 429. — Votum Sanctis factum 433. — Aetas et discretio requisita 430. — Error substantialis facit votum nullum 431. — Quis censetur error substantialis *ibid.*; in votis institutorum religiosorum et sacrorum ordinum? *ibid.* — Metus qualis reddat votum nullum 432. — Fictio voti quale peccatum 429. — Voti objectum: quid sit „de bono meliori“ 435. — Res indifferens quando voti obligationis capax 436. — Rem malam vel fine pravo affectam vovere velle grave peccatum est *ibid.*, neque obligat 437. — Si finis malus non rem, sed solum vovendi actum afficit, obligatio exsistere potest *ibid.* — Res aliunde obligatoria potest voveri 438; — quo sensu factum alienum, e. g. sacerdotium filii 441. 456. — Voti obligatio. Ejus species gravior est quam juramenti obligatio 415. — Sitne ejus laesio sacrilegium stricte dictum 455. — Obligatio saepe, sed non semper, gravior est, quam quae ex rei ipsius natura inesse possit 444; — obligatio imperfecta, sub peccato levi tantum, assumi potest per ipsum voventem 445; id nequit fieri in votis, quibus status vitae assumitur *ibid.* — Quomodo intentio voventis et obligatio sit interpretanda 447. — Num coalescat obligatio et laesio gravis ex pluribus votis levibus 448. 449. — Impletio sine voti re-